

***Delegeringsreglement for
Søndre Land kommune
Gjeldende fra 15.11.2023***

***Vedtatt av kommunestyret i møte den 15.11.2023 som sak 89/23.
Gjeldende fra 15.11.2023. Erstatte tidligere reglement.***

~~~~~
SØNDRE LAND
KOMMUNE

INNHold

1. Bakgrunn - lovhjemmel.....	4
2. Formål.....	4
3. Hovedprinsipper for utøvelsen av delegeringsreglementet.....	4
3.1 Prinsipper	5
3.2 Videredelegering	6
3.3 Tilbakekalling av delegert myndighet	6
3.4 Omgjøring av enkeltvedtak uten klage	6
3.5 Klagebehandling.....	6
3.6 Andre reglementer og dokumenter av overordnet karakter	6
3.7 Rapportering	7
3.8 Fortolkning	7
3.9 Vedtak og endringer.....	7
4. Folkevalgte (politiske) organer i henhold til kommunelovens bestemmelser	7
4.1 folkevalgte organer etter kommunelovens bestemmelser i § 5-1.....	7
4.2 Andre politiske organer etter kommunelovens bestemmelser i § 5-2	8
5. Kommunestyrets ansvar og myndighet.....	8
5.1 Saker som avgjøres av kommunestyret selv og som ikke kan delegeres etter kommunelovens bestemmelser.....	9
5.2 Øvrige særlovssaker som avgjøres av kommunestyret	11
5.3 Saker vedrørende arbeidsgiverfunksjonen	15
5.4 Saker vedrørende valg.....	15
6. Formannskapets ansvars- og myndighetsområde	15
6.1 Formannskapets myndighet etter kommuneloven	15
6.2 Formannskapet som arbeidsgiverorgan.....	16
6.3 Formannskapet som planutvalg.....	16
6.4 Formannskapet som klageutvalg	17

6.5 Formannskapet som valgstyre	17
6.6 Formannskapet er delegert følgende ansvar knyttet til andre særlover	17
6.7 Formannskapet delegeres for øvrig myndighet til å	19
7. Viltneemndas ansvars- og myndighetsområde.....	19
8. Ordførerens ansvars- og myndighetsområde	20
9. Kommunedirektøren/rådmannens ansvars- og myndighetsområde	23
9.1 Saksforberedelse for politiske organer.....	21
9.2 Saker av ikke prinsipiell karakter.....	22
9.3 Myndighet i forbindelse med gjennomføring av valg	22
9.4 Myndighet i eiendomssaker	22
9.5 Myndighet i økonomiske saker	23
9.6 Myndighet i lønns- og personalsaker	23
9.7 Delegert myndighet som rettslig representant	23
9.8 Delegert myndighet til å anmelde og begjære påtale	23
9.9 Delegert myndighet til å treffe vedtak, herunder foreta klagebehandling, og gi uttalelse etter særlover	24
9.10 Kommunedirektøren/rådmannens videredelegering av myndighet.....	37

1. BAKGRUNN - LOVHJEMMEL

I henhold til kommunelovens § 5-3 er kommunestyret det øverste kommunale organ, og treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Men kommunestyret kan delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordfører eller kommunedirektøren (rådmannen) innenfor rammene av kommuneloven eller annen lov. Iht kommunelovens § 5-14, er det kommunestyret selv som fastsetter et reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal delegeres.

Delegering innebærer utøvelse av myndighet. All myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ og innenfor de rammer og forutsetninger som er gitt i budsjett og overordnede planer.

2. FORMÅL

Delegert myndighet gir både de politiske organene og kommunedirektøren (rådmannen) myndighet til å iverksette og lede kommunens forvaltningsvirksomhet og tjenesteproduksjon innenfor de rammer som er trukket opp av kommunestyret gjennom kommuneplan, handlingsprogram med økonomiplan og årsbudsjett. Delegert myndighet vil derfor måtte være en tillit som blir vist vedkommende politiske organ eller kommunedirektøren (rådmannen) til å opptre på kommunestyrets vegne, og bistå med å realisere kommunestyrets vilje. Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse, jfr. kommunelovens § 22-1. Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til overordnet organ å ta avgjørelse når spesielle og prinsipielle forhold tilsier det.

Hovedregelen skal være at de politiske organene skal behandle alle saker av overordna og prinsipiell karakter, mens enkeltsaker i all hovedsak skal delegeres til rådmannen.

Målsettingen for øvrig med et delegeringsreglement er:

- Avlaste kommunestyret fra å måtte behandle enhver sak som i utgangspunktet er kommunestyrets ansvar.
- Best mulig tjenester til befolkningen.
- Klargjøring av ansvar og myndighet.
- Effektiv, rasjonell og riktig saksbehandling.

3. HOVEDPRINSIPPER FOR UTØVELSEN AV DELEGERINGSREGLEMETET

Når et organ har fått delegert myndighet er hovedprinsippet at det kan delegeres videre. Unntaket er hvor myndigheten er delegert til ordfører, styre for bedrifter, interkommunale styrer etc.

Kommunedirektøren (rådmannen) kan ikke delegerer sin myndighet til andre politiske utvalg, men har i utgangspunktet full rett til å videredelegere internt i administrasjonen. Kommuneloven setter dog

begrensninger mht. hvem som kan tildeles myndighet ved delegering, og i forhold til hvilken myndighet som kan delegeres og videredelegeres. Delegeringen må tildeles noen som er kompetent til å motta slik myndighet.

3.1 PRINSIPPER

Kommunestyret er kommunens øverste besluttede organ og har det overordnede ansvar for hele kommunens virksomhet.

Kommunestyret har vedtaksmyndighet etter følgende prinsipp:

- I alle saker hvor kommuneloven og særlover sier at saken skal behandles av kommunestyret selv (kan ikke delegeres til andre). I alle andre saker som er av stor prinsipiell betydning eller av stor politisk betydning.
- Formannskapet har vedtaksmyndighet i andre politiske og prinsipielle saker og i saker som etter lover ikke kan delegeres til andre (kommunelovens § 5-6, siste ledd).
- Formannskapet delegeres "utvidet myndighet i hastesaker" (jfr. kommunelovens § 11-8.)

Rådmannen delegeres vedtaksmyndighet i følgende saker:

Alle saker som ikke er av prinsipiell betydning (Jfr. kommunelovens § 13-1 og kommentarer nedenfor).

- Alle kurante regelorienterte saker.
- Alle administrative saker og personalsaker som ikke i henhold til lov og andre reglement er lagt til andre organer (se punkt 3.7).

Hvilke saker som "ikke er prinsipielle" avgjøres etter en konkret vurdering av følgende momenter:

- Saker som krever flere faglige/og eller regelbundne vurderinger eller behandlinger kan være "av prinsipiell betydning".
- Saker som krever skjønnsmessig vurdering utover et faglig skjønn og/eller prioritering er å anse som "av prinsipiell betydning".
- Sakens kompleksitet og omfang, og om det foreligger innsigelser/merknader.
- Tvilstilfeller avklares av kommunedirektøren (rådmannen) og ordføreren.
- Saker som har vært gjenstand for slik avklaring forelegges for formannskapet som referatsak.
- Oversikt over slike tvilstilfeller er retningsgivende for framtidig saksbehandling.

Kommunestyret vedtar delegering til andre politiske organer og til rådmannen.

Rådmannen vedtar videre delegering innen administrasjonen unntatt i tilfeller der myndigheten er delegert til rådmannen selv.

All delegert vedtaksmyndighet som utøves av politiske organer eller administrasjonen skal være i samsvar med:

- Gjeldende lover og forskrifter.
- Retningslinjer fra overordnet organ.
- Kommunens målsettinger i vedtatte planer, budsjett m.v.
- Gjeldende saksbehandlingsregler og rutiner.
- All saksbehandling og vedtak skal være skriftlig og skal underskrives av den som har fattet vedtaket og eventuelt saksbehandler.

Den som er delegert vedtaksmyndighet kan likevel unntaksvis forelegge saken for overordnet organ til avgjørelse.

3.2 VIDEREDELEGERING

Politisk organ som er delegert vedtaksmyndighet kan i enkelttilfeller/enkelt saker videredelegere avgjørelsesmyndighet til leder i utvalget eller et arbeidsutvalg. Varig videredelegert vedtaksmyndighet skal vedtas av kommunestyret.

Ansatte som er videredelegert vedtaksmyndighet fra rådmannen kan i enkelttilfeller eller ved kortere fravær videredelegere avgjørelsesmyndigheten. Kommunedirektøren (rådmannen) skal underrettes. Varig videredelegering skal gis av kommunedirektøren (rådmannen).

3.3 TILBAKAKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Overordnet organ kan trekke tilbake delegert myndighet. Overordnet organ kan i spesielle tilfeller be om å få seg forelagt en sak før vedtak av underordnet instans blir fattet.

3.4 OMGJØRING AV ENKELTVEDTAK UTEN KLAGE

Et forvaltningsorgan kan selv omgjøre et enkeltvedtak uten klage i samsvar med reglene i forvaltningslovens § 35. Et overordnet organ kan omgjøre enkeltvedtak i samme utstrekning som underinstansen selv kan gjøre det og har dessuten utvidet omgjøringsrett, jfr. forvaltningslovens § 35. Melding om overprøving og omgjøring av enkeltvedtak ekspederes i henhold til de frister som framgår av forvaltningsloven.

3.5 KLAGEBEHANDLING

Med hjemmel i forvaltningsloven § 28 kan en part eller andre med rettslig klageinteresse påklage et enkeltvedtak gjort av offentlig tjenestemann eller kollegialt forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven. Denne klageretten er også nedfelt i de aktuelle særlovene som kommunen forvalter/ytter tjenester etter. Klageinstansen i de lovpålagte tjenestene er som hovedregel statsforvalteren. Klagebehandling i andre saker hvor det er gjort enkeltvedtak følger forvaltningslovens bestemmelser om klageadgang til overordnet instans, dvs. formannskapet i saker som er behandlet etter delegert myndighet av rådmannen og i saker som er videredelegert til administrasjonen.

3.6 ANDRE REGLEMENTER OG DOKUMENTER AV OVERORDNET KARAKTER

Det vises bl.a. til følgende reglement som må sees i sammenheng med delegeringsreglementet:

- Reglement for kommunestyret og formannskap.
- Reglement for andre politisk oppnevnte utvalg komiteer m.v.
- Reglement for ordførerens myndighet.
- Reglement rådmannens myndighet.
- Økonomireglement (Internkontroll økonomi, delegering i budsjettsaker, anvisningsmyndighet m.v.).
- Personalreglementer
- HMS/IK-håndbok
- IA-avtalen
- Etiske retningslinjer
- Strategidokumenter
- Øvrige styringsdokumenter

3.7 RAPPORTERING

Rapporteringen av administrasjonens bruk av delegert myndighet i forvaltningssaker skjer fortløpende som referatsaker til formannskapet. Rapportering av delegert myndighet vedr. søknad om tildeling på tjenester, rapporteres summarisk i forbindelse med tertialrapporteringen og årsmeldingen.

3.8 FORTOLKNING

Tvil om fortolkning av dette reglement avgjøres av rådmannen og ordføreren i generelle saker og i saker som er av prinsipiell betydning. Fortolkningen rapporteres til formannskapet som referatsak.

3.9 VEDTAK OG ENDRINGER

Reglementet vedtas av kommunestyret. Prinsipielle endringer av reglementet vedtas av kommunestyret. Redaksjonelle endringer og endringer i reglement som direkte følger av endringer i lover forskrifter og reglement vedtas av rådmannen.

4. FOLKEVALGTE (POLITISKE) ORGANER I HENHOLD TIL KOMMUNELOVENS BESTEMMELSER

4.1 FOLKEVALGTE ORGANER ETTER KOMMUNELOVENS BESTEMMELSER I § 5-1.

I henhold til kommunelovens bestemmelser i § 5-1, skal folkevalgte organer opprettes etter bestemmelsene i denne loven eller bestemmelser om slike organer i andre lover. Dette vil da omfatte følgende folkevalgte organer:

KOMMUNESTYRET, JFR. §§ 5-3, 5-4 OG 5-5.

I Søndre Land består kommunestyret av 25 medlemmer.

FORMANNSKAPET, JFR. § 5-6.

I Søndre Land består formannskapet av 7 medlemmer. Formannskapet er også kommunens

planutvalg, valgstyre og klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser der ikke annet følger av særlov.

ANDRE UTVALG, JFR. KOMMUNELOVENS § 5-7:

VILTNEMND

Viltnemnda består av 5 faste medlemmer med 2 varamedlemmer fra posisjonen og 2 fra opposisjonen. Skogbrukssjefen er sekretær for nemnda og det avholdes 2 til 4 møter per år avhengig av saksmengde. Viltnemnda behandler saker etter viltloven (lov 29. mai 1981 nr 38) med tilhørende forskrifter. Den naturmangfoldsloven (Lov 2009-06-19 nr 100) inneholder også bestemmelser som er overført fra viltloven og som vil berøre viltnemndas arbeidsoppgaver. Dette omfatter saker om uttak av vilt som gjør skade.

KONTROLLUTVALGET.

Kontrollutvalgets sammensetting, ansvar og myndighet fremgår av kommunelovens kap. 23.

KOMMUNESTYREKOMITEER, JFR. § 5-9

I Søndre Land er det opprettet tre komiteer bestående av 8 medlemmer hver seg.

VALGSTYRE, JFR. VALGLOVEN § 4-1

I Søndre Land kommune har formannskapet funksjonen som valgstyre.

4.2 ANDRE POLITISKE ORGANER ETTER KOMMUNELOVENS BESTEMMELSER I § 5-2

Det vises til særskilte reglement for det enkelte utvalg.

5. KOMMUNESTYRETS ANSVAR OG MYNDIGHET

Kommunestyret er det øverste politiske organ i Søndre Land kommune og avgjør alltid saker som gjelder:

- Handlings- og økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak og øvrige styringsdokumenter av overordnet karakter.
- Igangsetting av nye tiltak ut over årsbudsjettet og vesentlige endringer i årsbudsjettet.
- Avtaler som medfører økonomiske forpliktelser ut over årsbudsjettet.
- Prinsippvedtak om interkommunalt samarbeid.
- Fastsetting av kommunale avgifter, gebyrer og betalingssatser.
- Fastsetting av lokale forskrifter.
- Godkjenning av regnskap og årsberetning.
- Delegering av myndighet.
- Andre prinsipielle saker.
- Saker som kommunestyret ønsker å behandle.

Kommunestyret fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov, forskrift eller delegeringsvedtak.

Når det i dette reglementet fastsettes at kommunestyret vedtar forskrifter etter gitte lover, betyr ikke dette at det må vedtas slike forskrifter. Det betyr at det er kommunestyret som må vedta forskriftene i de tilfeller kommunen ønsker forskrifter på det aktuelle området.

Iht kommunelovens § 5-3, siste ledd, kan kommunestyret delegerere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller rådmannen innenfor rammen av kommuneloven eller annen lov.

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for de lovfestede oppgavene i tråd med den til enhver tid gjeldende lovgivning.

5.1 SAKER SOM AVGJØRES AV KOMMUNESTYRET SELV OG SOM IKKE KAN DELEGERES ETTER KOMMUNELOVENS BESTEMMELSER

Kapittel 3.	Kommuneinndeling og kommunenavn mv.
§ 3-2:	Kommunevåpen og kommuneflagg.
Kapittel 5.	Kommunal organisering. Folkevalgte organer.
§ 5-2:	Opprette andre folkevalgte organer.
§ 5-4:	Delegering av vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter.
§ 5-5:	Kommunestyrets sammensetting – kommunestyret fastsetter selv medlemstallet sitt.
§ 5-6:	Velge formannskap og fastsette antall medlemmer, jfr. § 7-1.
§ 5-7:	Opprette utvalg, herunder velge leder og nestleder, jfr. § 7-1.
§ 5-8:	Oppretting og valg til kommunedelsutvalg.
§ 5-9:	Opprette kommunestyrekomiteer, herunder velge leder og nestleder, jfr. § 7-1.
§ 5-10:	Opprette styrever for kommunale institusjoner, jfr. § 7-1.
§ 5-11:	Velge kommunens representanter, herunder valg av leder og nestleder til partssammensatte utvalg (administrasjonsutvalg), jfr. § 7-1.
§ 5-12:	Valg av eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom, jfr. § 7-1.
§ 5-13:	Fastsetting av reglement for folkevalgte organer.
§ 5-14:	Fastsetting av reglement for delering og innstilling.
Kapittel 6.	Ordfører.
§ 6-2:	Velge ordfører og varaordfører, jfr § 7-1.
Kapittel 7.	Valg til folkevalgte organer.
§ 7-1:	Gjennomføre konstituerende møte etter valgoppgjøret i kommunestyrevalget og ta stilling til om kommunestyrevalget er gyldig, jfr. valgloven §13-4, første ledd. Videre gjennomføres de valgene som fremgår av denne paragraf, jfr. §§ 7-2 tom 7-8.
§ 7-9:	Uttreden og fritak i folkevalgte organer.
§ 7-10:	Opprykk, nyvalg og suppleringsvalg.
§ 7-11:	Suspensjon.
Kapittel 8.	Rettigheter og plikter for folkevalgte.
§ 8-4:	Fastsetting av arbeidsgodtgjøring.
§ 8-5:	Godtgjøring ved frikjøp.
§ 8-6:	Ettergodtgjøring.
§ 8-7:	Pensjonsordning.

§ 8-10: Permisjoner.

Kapittel 9. Kommunale og fylkeskommunale foretak.
§ 9-1: Opprettelse av kommunale foretak.
§ 9-2: Delegering av myndighet til kommuneråd.
§ 9-3: Fastsette vedtekter for foretak.
§ 9-5: Valg av styre for foretak, herunder leder og nestleder.
§ 9-7: Nyvalg og skifte ut styremedlemmer i foretak.
§ 9-8: Fastsette styrets myndighet.
§ 9-9: Vedtak som må godkjennes av kommunestyret.

Kapittel 10. Parlamentarisk styreform.
§ 10-1: Innføring av oppheving av parlamentarisk styreform.
§ 10-4: Valg av kommuneråd.
§ 10-7: Fratreden av kommunerådet.
§ 10-8: Gi kommunerådet myndighet til å oppnevne styrer.
§ 10-9: Fastsette behandlingsmåte av forslagsrett.

Kapittel 11. Saksbehandling i folkevalgte organer.
§ 11-8: Vedtak i hastesaker
§ 11-12: Vedta reglement for saksbehandling.

Kapittel 12. Innbyggerdeltakelse.
§ 12-1: Behandling av innbyggerforslag.
§ 12-2: Avholdelse av folkeavstemninger.

Kapittel 13. Administrasjon.
§ 13-1: Ansette kommunedirektør (rådmann). Myndighet og oppgaver.
§ 13-2: Innføring av åremålsstillinger.

Kapittel 14. Økonomiforvaltning.
§ 14-2: Behandle og vedta:
a) Økonomiplan og årsbudsjett.
b) Årsregnskap og årsberetning.
c) Finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi.
d) Regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement).
e) Regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).
§ 14-12: Inndekning av merforbruk.

(Kapitlene 15 Selvkost og Kapittel 16 Rapportering til staten handler statlige myndighetskrav).

(Kapitlene 17 og 18 handler om interkommunalt samarbeid).

Kapittel 19. Kommunalt oppgavefelleskap.
§ 19-4: Behandle og vedta samarbeidsavtale.

Kapittel 20. Vertskommune.
§20-4: Behandle og vedta samarbeidsavtale.

(Kapittel 21 omhandler representasjon av begge kjønn i styret i aksjeselskaper).

Kapittel 22. Kommunestyrets kontrollansvar

Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet.
§ 23-1: Valg av kontrollutvalg.
§ 23-2: Eierskapskontroll.

Kapittel 24. Revisjon
§ 24-1: Valg av revisor.

Kapittel 25. Internkontroll

Kapittel 26. Eierstyring

5.2 ØVRIGE SÆRLOVSSAKER SOM AVGJØRES AV KOMMUNESTYRET:

SAKER I HENHOLD TIL PLAN- OG BYGNINGSLOVEN:

§ 3-3: Kommunestyret selv har ledelsen av den kommunale planleggingen og skal sørge for at plan- og bygningslovgivningen følges i kommunen.

Kommunestyret skal vedta kommunal planstrategi, kommuneplan og reguleringsplan, jfr. kap. 10 – 12. Kommunen organiserer arbeidet med den kommunale planleggingen etter kapittel 10 til 12 og oppretter de utvalg og treffer de tiltak som finnes nødvendig for gjennomføring av planleggingen. Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen. Kommunestyret skal sikre at kommunen har tilgang til nødvendig planfaglig kompetanse.

§ 10-1: Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

§ 10-3: Ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres eller videreføres uten endringer.

§11-13: Kommunestyret vedtar planprogram for kommuneplan og kommunedelplan.

§ 11-15: Vedta kommunedelplaner.

§ 16-2: Vedta ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan.

§ 16-3: Vedta ekspropriasjon uavhengig av reguleringsplan.

§ 16-4: Vedta ekspropriasjon til vann- og avløpsanlegg.

§ 17-2: Vedta forutsetninger for bruk av utbyggingsavtaler.

§ 33-1: Vedta gebyr for behandlinger etter plan- og bygningsloven med forskrifter.

§ 31-8: Vedta utbedringsprogram

ALKOHOLLOVEN

Vedta alkoholpolitisk handlingsplan (§ 1-7d). Inndra bevilling for resten av perioden (§ 1-8).

Fastsette høyeste antall utsalgssteder for Vinmonopolet og godkjenne deres beliggenhet (§ 3-3), samt vedta evt. innskrenkinger av salgstiden (§ 3-7).

BARNEHAGELOVEN

Fastsette vedtekter i kommunale barnehager (§7, 4. ledd). Godkjenne søknad om etablering av nye barnehager, med tilhørende vilkår (§ 10). Vedta stenging av barnehager iht. § 16 (manglende oppfølging av pålegg etter tilsyn).

BARNEVERNLOVEN

Treffe eventuelt vedtak om at oppgaver etter loven skal ligge til et annet folkevalgt organ som for eksempel et klientutvalg (§ 2-1).

BRANN- OG EKSPLOSJONSVERN LOVEN

Gi lokale forskrifter om meldeplikten knyttet til arrangementer (§ 7-3 ledd).

Iht. § 13, 4 ledd fastsette evt. lokale forskrifter eller enkeltvedtak om at det skal føres tilsyn med andre byggverk enn som er omfattet av lovens § 13,1 ledd (øvrige lokale objekter som ikke direkte fremgår av lovteksten). Gi lokal forskrift om gebyr for innføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg (§ 28, 2. ledd).

DOMSTOLLOVEN

Oppnevning av medlemmer til forliksråd (§27) og velge utvalg av meddommere til lagmannsretten og tingretten (§66) hvert fjerde år.

EIENDOMSSKATTELOVEN

Vedta utskriving av eiendomsskatt i kommunen (§ 2).

EIERSEKSJONSLOVEN

Vedta gebyrer etter Eierseksjonsloven, jfr. §15.

FOLKEHELSELOVEN

Begjære offentlig påtale for overtredelser av bestemmelsene om miljørettet helsevern kapittel 3.

FORURENSINGSLOVEN

Vedta ordning for septiktømming (§ 26). Vedta forskrift for innsamling av husholdningsavfall, § 20. Fastsette forskrifter vedr. åpen brenning og brenning av avfall i småovner (§ 9).

Fastsette forskrift og treffe enkeltvedtak om opplysningsplikt vedr. bygge- og anleggsavfall (§§ 9 og

49).

Vedta kommunalt gebyr for innsamling, mottak, oppbevaring og behandling av avfall (§ 34)(§26) behandling av avfall (§ 34) (§ 26).

FORVALTNINGSLOVEN

§ 28 2. ledd: Vedta evt. opprettelse av særskilt klagenemnd (en eller flere) og velge medlemmer til nemnda/nemndene.

FRILUFTSLOVEN

Regulering av ferdsel på visse friluftsområder (§ 15) samt sperring av særlig utsatt område (§ 16).
§ 3 a Kommunen kan, etter samtykke fra eier eller bruker av eiendommen, gi forskrift om å forby ferdsel som er tillatt etter første ledd. § 35 Varde og merke turstier i utmark.

GRANNEGJERDELOVEN

Regulering av plassering og utforming av gjerder etter nærmere fastsatte forskrifter, jfr. § 18.

HELSE- OG OMSORGSTJENESTELOVEN

Inngå samarbeidsavtaler med helseforetaket, jfr. § 6-1.

HUNDELOVEN

Fastsette lokal forskrift om båndtvang, jfr. § 6.

JORDSKIFTELOVEN

Velge utvalg av meddommere i jordskifteretten hvert fjerde år (§8).

KIRKELOVEN

Velge kommunens medlem til kirkelig fellesråd (§ 12b).

KONSESJONSLOVEN

Fastsette nedsatt konsesjonsgrense for fast eiendom, jfr. § 7.

MATRIKKELLOVEN

Vedta gebyrer etter matrikkelloven (§ 32).

Vedta unntak fra forskrift om eiendomsregistrering, § 18, tredjeledd i Forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften). Det vil si at fristen vedr. oppmålingsforretning ikke løper i en bestemt tid om vinteren, for tiden 1.nov-15.mai.

MOTORFERDSELLOVEN

Vedta forskrift for fastsetting av løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre (§ 4a)

Vedta forskrift for å gi generell adgang til start og landingsplasser for fly på bestemte steder (§ 5 a).

Vedta forskrift om bruk av motorfartøy på innsjøer som er mindre enn 2 km² (§ 5 b).

OPPLÆRINGSLOVEN

Vedta forskrift og ordensreglement, jfr. § 2 - 9

Vedta vedtekter for skolefritidsordningen (§ 13-7).

Drøfte den årlige tilstandsrapporten om grunnskoleopplæringa § (13-10).

PENGESPILLOVEN

Vedta søknader om spillemiddelsøknader i samsvar med kommunens plan for idrett og fysisk aktivitet, jfr. forskriftens § 6.14.

SERVERINGSLOVEN

Vedta forskrift som fastsetter åpningstider jfr. § 15.

SKATTELOVEN

Vedta satser for inntektsskatt til kommune og fylkeskommune jfr. § 15-3.

SKJØNNSPROSESSLOVEN

Oppnevne forslag på skjønnsmedlemmer for oppnevning av fylkestinget hvert fjerde år (§14).

SMITTEVERNLOVEN

Utpeke kommunelege som utfører oppgaver etter loven (§ 7-2).

VASS- OG KLOAKKAVGIFTSLOVA

Vedta forskrift om størrelsen på avgiftene, samt nærmere regler om gjennomføringen av avgiftsvedtaket og innkreving av avgiften (§ 3).

VEGLOVEN

Uttale seg om kommunal veg eller privat veg skal tas opp som fylkesveg (§ 4,2 ledd).

Vedta om privat veg skal tas opp som kommunal veg (§ 5,2 ledd). Vedta bygging, opptak eller nedlegging av kommunal veg (§§ 5-7). Uttale seg om fylkesveg skal legges ned eller gjøres om til kommunal veg (§ 7,2 ledd).

Gjøre vedtak om at veggrunn fra nedlagt kommunal veg kan nyttes til annet offentlig vegformål eller ferdselsformål eller til nytte for de vegfarende (§ 8, 1 ledd).

Gjøre vedtak om at nedlagt kommunal veg kan legges ut til bruk som privat veg (§ 8,2 ledd).

VILTLOVEN

Ivaretagelse av følgende bestemmelser i selve loven:

- § 36 Almenhetens jaktadgang.
- § 37 Sammenslåing av felles viltområde.
- § 38 Sammenslåing for å oppnå minsteareal for hjortevilt.

Bestemmelser etter hjorteviltforskriften:

- § 3 Fastsette mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr.
- § 5 Åpning av jakt på hjortevilt (fastsette lokal forskrift).
- § 6 Fastsettelse av minsteareal for fellingskvoter.

5.3 SAKER VEDRØRENDE ARBEIDSGIVERFUNKSJONEN

Kommunestyret:

- Er arbeidsgiver for kommunens ansatte, jfr. Hovedavtalen Del B § 2-1.
- Ansetter kommunedirektør (rådmann), jfr. kommuneloven § 13-1.
- Vedta kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Arbeidsgiverfunksjon etter Arbeidsmiljøloven og bestemmelsene om arbeidsmiljøutvalg.
- Arbeidsgiverfunksjon etter Personopplysningsloven.

5.4 SAKER VEDRØRENDE VALG

Kommunestyret:

- I hver kommune skal det være et valgstyre som velges av kommunestyret selv (valglovens § 4-1). I Søndre Land er det formannskapet som er valgt som valgstyre i forbindelse med konstitueringen.
- Avgjøre om det skal holdes valg søndagen før valgdagen, jf. valgloven § 9-2.
- Avgjøre hvor mange stemmekretser kommunen skal deles inn i, jfr. valglovens § 9-3 nr. 1.
- Kommunestyret kan selv, med tilslutning fra minst 1/3 av medlemmene, vedta å holde valglokale å åpne lenger enn det valgstyret har vedtatt, jf. valglovens § 9 – 3 nr. 2.

6. FORMANNSKAPETS ANSVARS- OG MYNDIGHETSOMRÅDE

Kommunene er pålagt å velge et Formannskap i henhold til kommuneloven § 5-6. Formannskapet har ansvar for helhetlig ressursstyring og de overordnede linjene for den kommunale virksomheten.

Formannskapet innstiller til kommunestyret unntatt i saker fra kontrollutvalget og i saker hvor komiteene er gitt innstillingsrett.

Formannskapet er kommunens planutvalg og har ansvar for overordnet planlegging (kommuneplaner, kommunedelplaner, kommunens egne reguleringsplaner og økonomiplaner). Formannskapet skal også ta stilling til private reguleringsplanforslag som fremmes (PBL §12-11).

Formannskapet kan tildeles myndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov og hvor myndigheten ikke gjennom reglement er lagt til annet folkevalgt eller administrativt organ.

6.1 FORMANNSKAPETS MYNDIGHET ETTER KOMMUNELOVEN

ØKONOMI

Formannskapet har et viktig samordningsansvar knyttet til arbeidet med budsjett og kommuneplan. Etter kommunelovens § 14-3 skal formannskapet innstille i forslag til økonomiplan, årsbudsjett, skattevedtak, årsregnskap og rapport. Formannskapets myndighet i økonomi- og budsjettsaker for øvrig er regulert i kommunens økonomireglement.

HASTEVEDTAK

Utøve myndighet etter kommunelovens § 11-8 til å treffe vedtak når saken skulle vært avgjort av kommunestyret, men det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret. Ordføreren er gitt "sommerfullmakt" etter samme paragraf.

Formannskapet kan tildeles myndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov og hvor myndigheten ikke gjennom reglement er lagt til annet folkevalgt eller administrativt organ.

ANDRE BESTEMMELSER I KOMMUNELOVEN

Foreta suppleringsvalg av varamedlemmer til andre organer enn formannskapet (§ 7-10, nest siste ledd).

6.2 FORMANNSKAPET SOM ARBEIDSGIVERORGAN

Formannskapet vedtar kommunens lønnspolitikk. Formannskapet vedtar også innspill til KS i tariffpolitiske spørsmål. Det er formannskapets ansvar å trekke opp kommunens lønnspolitikk slik at kommunen er sikret en tilfredsstillende stabil bemanning og rekruttering på de ulike nivåer. For øvrig ivaretar formannskapet sin arbeidsgiverrolle gjennom partssammensatt utvalg, jfr. kapittel 7.

6.3 FORMANNSKAPET SOM PLANUTVALG

Jfr. Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27.06.2008.

Fremme innsigelse til planforslag etter § 5-4, 2.ledd.

Vedta å sende ut på høring og legge ut til offentlig ettersyn planstrategi, Kommuneplan og reguleringsplaner, samt planprogram der dette er påkrevd (§ 10,11 og 12).

Vedta mindre og oppheving av mindre endringer i kommuneplanens arealdel (§ 11-17).

Vedta planprogram for reguleringsplaner (§12-9, 3.ledd).

Vedta mindre reguleringsplaner i samsvar med kommuneplanens arealdel når denne er yngre enn 4 år, eller vedta utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplaner.(§ 12-12).

Vedta endringer i - og oppheve - reguleringsplaner (§12-14).

Vedta midlertidig forbud mot tiltak (§13-1).

Være dispensasjonsmyndighet fra kommuneplaner og reguleringsplaner (jfr. § 19-2) med mindre annet er bestemt i vedkommende plan. (§ 19-4) Kurante dispensasjonssaker etter § 20-4 og 20-5 delegeres rådmann. Det samme gjelder kurante dispensasjonssaker innenfor byggegrense til veg og vassdrag, kurante delingssaker og kurante dispensasjoner fra arealformål i kommuneplanen og reguleringsplaner, og bestemmelser i reguleringsplaner.

Vedta overtredelsesgebyr ved ulovligheter plan- og bygningsloven (§ 32-8). . Overtredelsesgebyr inntil kr. 50.000,- delegeres rådmann.

6.4 FORMANNSKAPET SOM KLAGEUTVALG

Formannskapet er kommunens klageorgan og behandler klager over enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 28 annet ledd.

I tillegg kommer spesielle klageordninger som følger av forskjellige særlover i kommunal sektor. I slike saker skal klagen gå det til klageorgan som følger av vedkommende lov.

6.5 FORMANNSKAPET SOM VALGSTYRE

Valgstyret velges av kommunestyret i henhold til Valglovens § 4-1 og behandler prinsipielle saker om gjennomføring av valg samt fastsetting av resultatet, jfr. kommunelovens bestemmelser.

- Valgstyret har ansvaret for å godkjenne innkomne listeforslag (valglovens § 6-6).
- Valgstyret delegeres myndighet til å velge medlemmer til stemmestyrene samt leder og nestleder blant disse, jf. valgloven § 4-2.
- Valgstyret bestemmer hvor stemmegivningen skal foregå og fastsetter tiden for stemmegivningen, jfr. valglovens § 9-3 nr. 3 (kan overprøves av kommunestyret dersom 1/3 av representantene krever dette).
- Valgstyret er ansvarlig for opptelling av stemmesedler, jfr. valglovens § 10-4.
- Valgstyret er ansvarlig for at det blir ført protokoll i forbindelse med gjennomføring av valget, samt selve valgresultatet, jfr. valglovens § 10-7.
- Behandle eventuelle klager på gjennomføring av valgene.

6.6 FORMANNSKAPET ER DELEGERT FØLGENDE ANSVAR KNYTTET TIL ANDRE SÆRLOVER

Ansvaret omfatter som hovedregel saker av prinsipiell karakter, dispensasjonssaker, samt i komplekse/omfattende saker hvor flere hensyn skal ivaretas og hvor det er fremkommet innsigelser/merknader.

ALKOHOLLOVEN

Samlet tildele alminnelige salgs- og skjenkebevillinger for omsetning av alkoholholdig drikk (§ 1-7) for en ny 4-årig bevillingsperiode.

Tildele alminnelige (herunder sesongmessige for en periode) salgs- og skjenkebevillinger på nye salgs- og skjenkesteder (nyetableringer).

Inndra salgs- eller skjenkebevilling for kortere tid (§ 1-8).

ARVELOVEN

§ 99 a. Frist for å overføre landbrukseiendom til ny eier.

Oversittes fristen etter første eller annet ledd, kan kommunen der eiendommen ligger, la eiendommen selge etter konsesjonsloven § 19.

DOMSTOLLOVEN

Forberede valg av meddommere med forslag som skal legges ut til alminnelig ettersyn (§ 68).

JORDLOVEN MED FORSKRIFTER

Omdisponering i hht. Jordlovens § 9 for søknader som ikke er i samsvar med gjeldende kommuneplans arealdel. Delingssaker etter § 12 i store og kompleks saker hvor det er fremkommet innsigelser fra aktuelle høringsinstanser og andre parter.

KONSESJONSLOVEN

Dispensasjonssøknader om fravikelse av konsesjonsvilkår (boplikt), jfr. § 11, samt overtredelse av konsesjonsvilkår, jfr. § 16.

MILJØINFORMASJONSLOVEN

Ivareta kommunens overordnede ansvar for å ha miljøinformasjon som er relevant i forhold til sine egne ansvarsområder og funksjoner, og gjøre denne informasjonen allment tilgjengelig.

SKOGBRUKSLOVEN

Vegbygging i skog der det er fremkommet merknader eller innsigelser, jfr. § 7, samt evt. vedtak om tvangsmulkt etter § 23.

VANNRESSURSLOVEN

Vedta evt. pålegg om tiltak som vil gi bedre infiltrasjon i grunnen, jfr. § 7. Sette til side evt. forbud fra grunneier om motorisert ferdsel, herunder fastsette avgift for ferdsel, jfr. § 16.

Formannskapet delegeres myndigheten i forbindelse med konsesjonsaker for små kraftverk inntil 1 MW etter §64 i vannressursloven som følgende:

- a. Formannskapet delegeres myndighet til å fatte konsesjonsvedtak inkludert Konsesjonsvilkår.
- b. Formannskapet delegeres myndighet til å fatte vedtak om tvangsmulkt (§60), overtredelsesgebyr over kr. 50.000,- (§60a) og eventuelt inndragning av utbytte (§60b)
- c. Formannskapet delegeres myndighet etter §27 om forlengelse av fristen en gang med inntil tre nye år.
- d. Formannskapet delegeres myndighet etter §28 vedr. omgjøring og tilbaketrekking av konsesjon.

6.7 FORMANNSKAPET DELEGERES FOR ØVRIG MYNDIGHET TIL Å:

- Foreta salg/kjøp av fast eiendom og pantsette fast eiendom, så langt ikke myndigheten er overdratt til andre organer.
- Behandle rapporter som legges frem fra administrasjonen vedrørende regnskapsutviklingen for kommunens samlede virksomhet.
- Fastsette lønn for rådmannen og gjennomføre medarbeidersamtale med rådmannen.

7. VILTNEMNDA'S ANSVARS- OG MYNDIGHETSOMRÅDE

Viltnemnda er hjemlet som folkevalgt organ etter bestemmelsene om utvalg i kommunelovens § 5-7 og behandler i hovedsak saker etter viltlovens kapittel V (Hjortevilt og beverjakt, arealvilkår og rettet avskyting) §§ 16, 17 og 18. Sentralt her står forskrift om forvaltning av hjortevilt, FOR-2012-02-10-134 :

FØLGENDE BESTEMMELSER ETTER VILTLOVEN DELEGERES TIL VILTNEMNDA:

- § 48 *Viltfondets og kommunens eiendomsrett* (sørge for at viltet blir tatt vare på mv.)

FØLGENDE BESTEMMELSER ETTER HJORTEVILTFORSKRIFTEN DELEGERES TIL VILTNEMNDA:

- § 7 *Fravik fra minstearealet (inntil 50%)*
- § 11 *Godkjenning og endring av vald*
- § 14 *Godkjenning og endring av bestandsplanområde*
- § 16 *Godkjenning og endring av bestandsplan for elg og hjort*
- § 18 *Fellingstillatelse for elg og hjort*
- § 20 *Fellingstillatelse for rådyr*

Viltnemnda delegeres myndighet til følgende andre forskrifter i medhold av viltloven:

Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2012 til og med 31. mars 2017:

§ 3 *Delegering av myndighet, pkt 2 a) Søke Fylkeskommunen om å utvide jakttiden for elg til 23.12 eller søke Fylkeskommunen om å utvide jakttiden for elg og hjort til 31. januar.*

§ 3 *Delegering av myndighet, pkt 3. (Utvide jakttiden for bever i 15 dager. Kommunen har pr i dag ikke åpnet jakt på bever)*

Forskrift av 15. mai 2011 om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort med hjemmel i viltloven §§ 40, 43 og 48

§ 5 Disponering av fylkeskommunale og kommunale viltfond

§ 6 Om fellingsavgifter (vedta og kreve inn fellingsavgift)

Forskrift om hold av vilt i fangenskap, oppdrett av vilt i innhegnet område, og om jakt på oppdrettet utsatt vilt.

For de bestemmelser etter forskriften der kommunen er gitt vedtaksmyndighet.

Viltnemnda delegeres følgende myndighet etter Lov 2009-06-19 nr 100 Lov om forvaltning av naturens mangfold:

§ 18 (*annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene*), siste ledd. Gi tillatelse til uttak av hjortevilt og bever for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, samt til å fjerne beverbolig eller dam for å hindre vesentlig skade ved oversvømmelse.

Avgi høringsuttalelser til direktoratet for naturforvaltning og fylkeskommunen vedrørende lov- og forskriftsarbeid, for eksempel jakttidsbestemmelser.

Viltnemnda delegeres følgende myndighet etter Lov om skogbruk § 9, 2. ledd

”Der beiting av hjortevilt fører til vesentlige skader på skog som er under forynging, eller der beitinga er en vesentlig hindring for å overholde plikten til å forynge skog etter § 6 i denne loven, skal kommunen som viltorgan vurdere om det er behov for å regulere bestanden av hjortevilt slik at beitetrykket blir redusert”

8. ORDFØRERENS ANSVARS- OG MYNDIGHETSOMRÅDE

Kommuneloven gir ikke ordfører avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker på vegne av kommunen, men han kan delegeres myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell art, jfr. kommunelovens § 6-1. Videre kan han tildeles myndighet i hastesaker, jfr. kommunelovens § 11-8.

Ordfører innkaller til møter i formannskapet og kommunestyret, fastsetter saklisten og leder møtene.

Ordføreren som rettslig representant for kommunen:

- Ordføreren er kommunens rettslige representant og skriver under på vegne av kommunen i alle tilfeller så fremt ikke annet er bestemt.
- Som rettslig representant tar ordføreren i mot forkynnelser og meldinger for kommunen i anledning av rettssaker og er legitimert til å reise søksmål på kommunens vegne.
- Ved kjøp og salg av annen eiendom som ikke er delegert til rådmannen, underskrives dokumentene av ordføreren selv.
- Ved ekspropriasjon underskrives dokumentene av ordføreren selv.
- Er ordføreren inhabil i sak som faller inn under pkt. 5 og 6 underskrives dokumentene av varaordføreren.

REPRESENTASJON

Ordføreren gis fullmakt til å representere kommunen som eier/medeier i et aksjeselskap eller generalforsamling. Dersom ordføreren selv ikke kan møte, gis ordføreren fullmakt til å utpeke en annen representant som gis ordføreren fullmakt.

MYNDIGHET VED RÅDMANNENS INHABILITET

Ordføreren delegeres myndighet til å treffe vedtak i saker som er delegert til rådmannen i de tilfeller hvor rådmannen selv, og dermed hele administrasjonen, er inhabil. Den samme bestemmelsen gjelder med hensyn til å gi innstillinger til folkevalgte organer i de tilfeller hvor rådmannen selv, og dermed

hele administrasjonen, er inhabil. Finner ordføreren behov for det, kan han/hun ta kontakt med kommunedirektør/rådmann i en annen kommune Søndre Land kommune har samarbeidsavtale med vedrørende dette, eller be statsforvalteren anmode en annen kommunes kommunedirektør/rådmann om å forberede saken.

SOMMERFULLMAKT TIL ORDFØREREN

I det tidsrommet formannskapet ikke har møter i sommerferien, har ordføreren fullmakt til å avgjøre kurante saker som hører inn under formannskapets kompetanseområde. Vedtak som fattes i henhold til sommerfullmakten, refereres for formannskapet i første møte etter ferien.

9. RÅDMANNEN/KOMMUNEDIREKTØRENS ANSVARS- OG MYNDIGHETSOMRÅDE

I samsvar med kommunelovens § 13-1 er rådmannen/kommunedirektøren øverste leder av den samlede kommunale administrasjonen. Rådmannen/kommunedirektøren er ansvarlig for – og gitt myndighet til å vedta - organiseringen av kommunens administrative virksomhet, samt organisering, samordning og planlegging av kommunens administrative virksomhet, samt at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner.

Rådmannen/kommunedirektøren skal ha et særlig ansvar for å;

- Lede administrasjonens arbeid med å forberede saker for de folkevalgte organer og se til at disse er forsvarlig utredet bl.a. med hensyn til helhetsspespektiv og konsekvenser for økonomi, personell og publikums krav til tjenester.
- Iverksette de vedtak som blir gjort i folkevalgte organer.
- Sørge for god forvaltning og effektiv bruk av kommunens økonomiske ressurser, herunder etablere rutiner for effektiv internkontroll.
- Videreutvikle, kvalitetssikre og gjennom innstillinger til politiske organer foreslå tilpasninger av kommunens tjenester til de behov innbyggerne har.
- Lede det strategiske plan- og utviklingsarbeidet i kommunen.

9.1 SAKSFORBEREDELSE FOR POLITISKE ORGANER

Iht. kommunelovens § 13-1, 3. ledd, skal rådmannen/kommunedirektøren påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og har møte- og talerett i alle folkevalgte organer. Saksframstillinger for politiske organer skal legge vekt på sakens prinsipielle, skjønnsmessige, økonomiske, samfunnspolitiske og kontroversielle sider. I tillegg skal saksframstillingen for politiske organer – der det anses som relevant - også vurderes opp mot de mål og intensjoner som er fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel – både på kort og lang sikt. Når en sak berører andre overordnede planer/styringsdokumenter skal dette også fremgå av saksframstillingen. Faglige og administrative hensyn og synspunkter bør framgå.

Rådmannen/kommunedirektøren fremmer innstilling i alle saker til partssammensatt utvalg og formannskapet/kommunestyret og komiteene med unntak av saker som fremmes av kontrollutvalget.

Saker om valg av medlemmer til folkevalgte organer/ombud forberedes av rådmannen/kommunedirektøren som ikke legger fram innstilling til personvalg.

9.2 SAKER AV IKKE PRINSIPELL KARAKTER

I medhold av kommuneloven § 13-1, nest siste ledd, delegeres rådmannen/kommunedirektøren myndighet til å fatte vedtak i saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis kommunestyret ikke har bestemt noe annet. Myndighet gis innenfor de rammer som følger av de til enhver tid gitte retningslinjer i kommuneplan, handlingsprogram med økonomiplan og årsbudsjett, økonomireglement og andre politiske vedtak.

Ved tvil om hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning eller ikke, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system, har rådmannen/kommunedirektøren ansvaret for å avklare dette i samråd med ordføreren.

9.3 MYNDIGHET I FORBINDELSE MED GJENNOMFØRING AV VALG

Rådmannen/kommunedirektøren delegeres myndighet til å foreta de praktiske/formelle forberedelsene, organisering og gjennomføringen av valgene iht. valglovens/valgforskriftens bestemmelser og fungerer som sekretariat for valgstyret. Videre delegeres det følgende særskilt myndighet fra valgstyret:

- Oppnevning av stemmemottakere ved forhåndsstemming, jfr. valglovens § 8-2.
- Foreta den nødvendige organiseringen og oppnevning av hjelpepersonell i forbindelse med gjennomføringen av opptellingen (jfr. valglovens § 10-4 nr. 1), herunder godkjenning av stemmesedler iht. valglovens bestemmelser. Tvilstilfeller legges fram for valgstyret til endelig godkjenning.
- Oversending av materiell ved stortingsvalg og fylkestingsvalg, jfr. valglovens § 10-8.

9.4 MYNDIGHET I EIENDOMSSAKER

Rådmannen/kommunedirektøren har myndighet til:

- Å vedta salg i kurante tilfeller der arealformålet i gjeldende plan samsvarer med formålet med salget, samt tilleggs- og arronderingsarealer inntil 600 kvadratmeters størrelse.
- Å inngå makeskifte med kommunalt eide arealer mindre enn 100 dekar.
- Å avtale salgsvilkår etter retningslinjer gitt av kommunestyret.
- På kommunens vegne, si fra seg kommunal forkjøpsrett ved salg av private eiendommer der dette ikke kommer i konflikt med fastsatte retningslinjer og formål
- Ved kjøp og salg av fast eiendom, underskrives aktuelle/tilhørende dokumenter av rådmannen. Rådmannen kan vedta å delegere denne myndigheten videre.
- Ved kjøp, salg og avtale om grunn, samt stifting og sletting av pant og servitutt som gjelder infrastruktur, jfr. Plan og bygningsloven, underskrives dokumentene av rådmannen. Rådmannen kan vedta å delegere denne myndigheten videre.
- På forespørsel fra festere, innløse og selge kommunale festetomter med formål bolig etter prinsipp for innløsning og salg avklart i formannskap.

9.5 MYNDIGHET I ØKONOMISKE SAKER

Rådmannen/kommunedirektørens myndighet i økonomi- og budsjettsaker er i regulert i økonomireglementet. I tillegg gjelder følgende:

- Rådmannen/kommunedirektøren kan inngi forliksklage.
- Rådmannen/kommunedirektøren kan begjære tvangsauksjon i de tilfeller hvor kommunens krav ikke er sikret ved legalpant.
- Rådmannen/kommunedirektøren kan slette eller nedskrive gjeld i henhold til vedtatt økonomireglement.

9.6 MYNDIGHET I LØNNS- OG PERSONALSAKER

Iht kommunelovens § 13-1, har rådmannen/kommunedirektøren det løpende personalansvaret for den enkelte, inkl. ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenestlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Denne bestemmelsen innbefatter da også at rådmannen/kommunedirektøren har myndighet til å fastsette lønn i alle kommunale stillinger. Rådmannen/kommunedirektøren gis da myndighet til selv å gjennomføre lokale lønnsforhandlinger etter hovedtariffavtalens bestemmelser.

Rådmannen/kommunedirektøren avgjør søknader om permisjon for ansatte i kommunale stillinger. Under utøvelsen av denne myndighet skal Hovedavtalens regler om medbestemmelse legges til grunn.

Rådmannen/kommunedirektøren er gitt myndighet til å vedta endringer i sin organisasjon, opprette, omgjøre og nedlegge stillinger innenfor budsjettets rammer og lovgivningen.

Rådmannen/kommunedirektørens myndighet i personalsaker kan ikke forvaltes i strid med kommunestyrets egne prioriteringer.

For øvrig delegeres rådmannen/kommunedirektørens myndighet til å ivareta kommunens overordnede ansvar for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet, samt oppfølging av kommunens øvrige ledere.

Rådmannen/kommunedirektørens videredelegering av sin myndighet i lønns- og personalsaker nedfelles i eget personalreglement (personalhåndboka).

9.7 DELEGERT MYNDIGHET SOM RETTSLIG REPRESENTANT

Rådmannen/kommunedirektøren er delegert myndighet som rettslig representant i følgende saker:

- Ved stevninger eller saker som vedrører ansattes arbeidsforhold til kommunen underskrives dokumenter av kommunen.
- Underskrive dokumenter av administrativ og driftsmessig karakter og hvor myndigheten ikke tilligger ordføreren. Rådmannen/kommunedirektøren kan vedta å delegere denne myndigheten videre.

9.8 DELEGERT MYNDIGHET TIL Å ANMELDE OG BEGJÆRE PÅTALE

Rådmannen/kommunedirektøren er delegert myndighet til på kommunens vegne å anmelde og begjære offentlig påtale i følgende tilfeller:

- Begjære offentlig påtale og overlate saken til konfliktrådet dersom det anses hensiktsmessig.
- På kommunens vegne å anmelde tyveri, underslag og skadeverk på kommunal eiendom, samt å kreve påtale og erstatning for påført skade
- Begjære tiltale på kommunens vegne der kommunen er myndighetsorgan etter særlovgivning.

9.9 DELEGERT MYNDIGHET TIL Å TREFFE VEDTAK, HERUNDER FORETA KLAGEBEHANDLING, OG GI UTTAELSE ETTER SÆRLOVER

Rådmannen/kommunedirektøren gis delegert myndighet til å fatte vedtak, herunder foreta klagesaksbehandling og gi uttalelser i saker etter særlov i samsvar med retningslinjer lagt i kommuneplan eller andre kommunale planer når sakene ikke er av prinsipiell karakter eller det foreligger innsigelser/merknader fra høringsinstanser og andre parter i saken.

Aktuelle lover sortert alfabetisk.

Lov (Kortnavn)	Vedtatt	Delegert myndighet
Adopsjonsloven	Lov om adopsjon av 28.02.1986	Utrede søkerne og gi tilråding.
Alkoholloven	Lov om omsetning av alkoholholdig drikk av 02.06.1989 nr. 27	Tildel alminnelig salgs- og skjenkebevilling for omsetning av alkoholholdig drikk på allerede etablerte salgs- og skjenkesteder i forbindelse med eieroverdragelser (i kurante tilfeller). Tildel salgs- og skjenkebevillinger ambulerende bevilling i hht. § 4-5 og alminnelig bevilling i hht. § 1-6 (enkeltanledninger) i kurante tilfeller. Endring av salgs- eller skjenketider (§ 4-4). Endring av salgs- eller skjenkeområde (§ 4-2). Endring av salgs- eller skjenkestyrer og stedfortreder for styrer (§ 1-7c). Gi skriftlig advarsel vedr. brudd på skjenke- og salgsbevillinger (§1-8) og salgsbevillinger (§ 1-8).
Arbeidsmiljøloven	Lov om arbeidsmiljø av 17.06.2005	Ivareta kommunens forpliktelser som arbeidsgiver etter lovens bestemmelser og tilhørende forskrifter.
Arkivloven	Lov om arkiv av 4 desember 1992 med tilhørende forskrift om offentlige arkiv	Det overordnede ansvaret for kommunens oppgaver og myndighet etter loven og arkivforskriften er tillagt rådmannen, jfr. forskriftens § 1-1, 2. ledd.
Arveloven	Lov om arv og dødsboskifte av 14.06.2019	Vedr. frist for å overføre landbrukseiendom til ny eier (§ 99 a) - Varsling etter første avsnitt - Gi utsatt frist etter andre avsnitt

Barnehageloven	Lov om barnehager av 17.06.2005 nr. 17	Godkjenne familiebarnehager (§ 11). Føre tilsyn med barnehager (§ 16). Innvilge dispensasjon fra utdanningskrav til daglig leder (§ 17, 3 ledd) og pedagogiske ledere (§ 18)
Barnelova	Lov om barn og foreldre av 08.04.1981	Gi uttalelse på vegne av kommunen (§ 41), jfr. dog vedtak i kommunestyresak 12/18 vedr. felles barneverntjeneste med Gjøvik – Land.
Barnevernsloven	Lov om barneverntjenester av 18.06.2021 nr. 97	Oppgaver og avgjørelsesmyndighet etter barnevernsloven, samt forvaltningslovens §2, første ledd bokstav a, delegeres til rådmannen som igjen delegerer sin myndighet videre til rådmannen i Gjøvik, jfr. vedtak i kommunestyresak 12/18.
Brann og eksplosjonsvernloven	Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver av 14.06.2002 nr. 20	Gi pålegg om brannverntiltak (§ 14,1 ledd) Pålegge personer bosatt i kommunen tjenesteplikt (i særskilte tilfelle) for å sikre at brannvesenet skal kunne gjennomføre sine lovpålagte oppgaver (§ 17,1 ledd) Være lokal tilsynsmyndighet (§ 32).
Domstolloven	Lov om domstolene av 13.08.1915	Foreslå kandidater til meddommere (§67) og fremmer forslag til formannskapet (§ 68), samt avgjort innvendinger og søknader om fritak etter alminnelig ettersyn (§ 68)

Eierseksjonsloven	Lov om eierseksjoner av 01.01.2018 og 01.07.2018	Kommunens myndighet etter loven
Bibliotekloven	Lov om folkebibliotek av 20 desember 1985 nr. 108	Kommunens myndighet etter loven
Folkehelseloven	Lov om folkehelsearbeid av 24.06.2011	Kommunens myndighet etter loven delegeres til rådmannen med de unntak som er gitt i loven
Folketrygdlova	Lov om folketrygd av 28.02.1997 nr. 19	Gi uttalelse på vegne av kommunen etter lovens § 21-4 og § 21-5 (avgi nødvendige opplysninger etter anmodning)
Forpaktningsloven	Lov om forpaktning av 25.06.1965	Kommunens myndighet etter loven.
Forurensningsloven	Lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13.03.1981	Gi pålegg om tiltak til den ansvarlige for forurensing (§ 7). Fatte vedtak om tillatelse til forurensete tiltak (§ 9). Endre tillatelser der kommunen har myndighet til å gi tillatelser (§ 18). § 22.(krav til utførelse av avløpsanlegg) § 23.(rett og plikt til tilknytning til eksisterende avløpsanlegg) Pålegge opprydding av avfall (§ 37 1. og 2. ledd) Pålegge å stille utstyr mv. til rådighet ved kommunale aksjoner mot akutt forurensing (§ 47 1. ledd). Pålegge den ansvarlige å gi opplysninger (§ 49). Gransking av eiendom (§ 50). Pålegge den ansvarlige å undersøke eller bekoste undersøkelse (§ 51). Gi tvangsmulkt for å sikre gjennomføring av lov og forskrift (§ 73). § 76.(betaling av utgifter for tiltak mot forurensninger og avfallsproblemer)

Forurensningsloven (forts)		Gjennomføre pålagte tiltak som ikke gjennomføres av den ansvarlige (§ 74). Forskrift om anlegg, drift og vedlikehold av planeringsfelt (hjemlet i §§ 8, 11 og 81). Fatte vedtak ved søknad om tillatelse til forurensende tiltak (§ 11). Fastsette krav til innhold i søknad om tillatelse (§ 12). Fastsette vilkår i tillatelse (§ 16). Omgjøre tillatelse eller dens vilkår (§ 18) Håndheve Forskrift om åpen brenning.
Forvaltningsloven	Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10.02.1967	Ivareta de forpliktelser knyttet til saksbehandling m.v. som følger av lovens bestemmelser.
Friluftsløven	Lov om friluftslivet av 28.06.1957	Gi tillatelse til å kreve avgift for adgang til friluftsområde (§ 14). Behandle krav om innløsning av område som er særlig utsatt for allmennhetens ferdsel (§ 18.1 ledd). Stansing eller fjerning av ulovlige byggverk (§ 40,1 og 2 ledd). Gi uttalelse når det er tvil eller uenighet i saker etter § 20.
Gravferdsloven	Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd av 07.06.1996	Treffe avgjørelse om hvem som skal sørge for gravferden ved uenighet jf,r § 9, 1 og 2 ledd.
Handelsloven	Lov av 06.06.1980 nr. 17 og forskrift om handel utenom fast utsalgssted	Utgår da det er politiet som behandler slike søknader.

Helse- og omsorgs- tjenesteloven	Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester	Kap. 3 Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester Kap. 4 Krav til forsvarlighet, pasientsikkerhet og kvalitet Kap. 5 Særlige plikter og oppgaver Kap. 7 Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet Kap. 8 Undervisning, praktisk opplæring Kap. 9 Ivaretagelse av rettssikkerhet vedr. bruk av tvang og makt, jfr. særlig §9-5 og §9-7 Kap. 10 Tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige, jfr. §§ 10-2 og 10-3
Hundeloven	Lov om hundehold av 1.1.2004	§6 f) Innføring av ekstraordinær båndtvang Dispensasjon fra båndtvangbestemmelsene i §6 ved tillatt skadefelling av rovvilt. Dispensasjon fra innført ekstraordinær båndtvang ved bruk av hund i forbindelse med tillatt jakt på rovvilt.
Husbankloven	Lov om Husbanken av 29.05.2009	Avgjørelsesmyndighet i saker som gjelder lån og tilskudd av Husbankmidler (startlån, boligtilskudd), og til å inngå betalingsavtaler. Fullmakt er regulert i økonomireglementet.
Integreringsloven	Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid av 06.11.2020.	Kapittel 6 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap, (§§ 26-37)
Introduksjons- loven	Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere	• Kap. 2 Introduksjonsprogram • Kap. 3 Introduksjonsstønad • Kap. 4 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap • Kap. 5 Saksbehandlingsregler

Jordlova	Lov om jord av 12.05.1995 med tilhørende forskrifter	§ 3 Handsaming av landbrukssaker § 8 Driveplikt (gi pålegg om bortleie eller tilplanting med skog dersom jorda ikke drives) § 8a Fritak fra driveplikt § 9 Bruk av dyrka eller dyrkbar jord i kurante tilfeller § 10 Uttak av myr § 11 Drift av jordbruksareal, nydyrking og driftsveger (forskrifter) § 12 Deling (i kurante saker) § 18 Forskrifter om tilskudd (kommunen vedtar og attesterer/ godkjenner) § 19 Tilsyn (med §§ 8,9,10,11 og 12)

Kirkeloven	Lov om Den norske kirke av 07.07.96 nr. 31	Myndighet til å inngå avtale om tjenesteyting i henhold til § 15,4 ledd.
Konsesjonsloven	Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28.11.2003	§ 2 Gi konsesjon i samsvar med lovens formål § 11 Vilkår for konsesjon (i hovedsak "boplikt") ekskl. dispensasjonssaker § 13 Frist for å søke konsesjon § 17 Kontroll med at vilkår oppfylles § 18 Frist for å ordne forholdet når konsesjon ikke er gitt § 19 Oversittelse av fastsatt frist
Lakse- og innlandsfiske loven	Lov av 15.05.1992 nr. 47	Ivareta oppgaver og bistand iht lovens § 25 Sørge for tilrettelegging, jfr. § 27 Ivareta øvrige oppgaver og myndighet som ikke er av prinsipiell betydning og som ikke er delegert til private organisasjoner.
Livssynsamfunn	Lov om tilskott til livssynsamfunn av 12.06.1981	Behandle krav fra livssynsamfunn om tilskudd (§3)
Matloven	Lov om matproduksjon og mattrygghet av 19.12.2003	Avgjøre saker etter forskrift om spredning av plantevernmidler i skog av 04.08.87 fastsatt med hjemmel i Lov om matproduksjon og mattrygghet. Utstede autorisasjonsbevis etter forskrift om plantevernmidler. Dokumentasjonen skal gå til Mattilsynet etter avlagt prøve. Ivareta forskrift om floghavrekontroll

Matrikkelova	Lov om eideomsregistrering av 17.06.2005	Myndighet til på kommunens vegne å rekvirere oppmåling, begjære sammenslåing etc. av kommunale eiendommer. Fastsetting av samla fast eiendom (§20) Fastsetting av adresser til eiendommer og bygninger (§21) Føre matrikkelen i kommunen, retting i matrikkelen og sletting av matrikkelenhet (§22 - §28) Oppmålingsforretninger (§33 - §35) Klagebehandling (§46)

Miljøinformasjonsloven	Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av	Gi miljøinformasjon etter loven , samt vurdere å avvise krav etter §10 og unntak etter §11
Motorferdselsloven	Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10.06.1977	Avgjøre søknader om tillatelse til bruk av motorfartøy eller luftfartøy i særlige tilfeller, jfr. § 6.
Måleenheter, måling og normalt	Lov om måleenheter, måling og normalt	§10 Krav til målinger for å sikre tilstrekkelig nøyaktige måleresultater §12 Krav til måleredskaper som allerede er tatt i bruk §15 Krav ved angivelse av måleresultater
Naboloven	Lov om rettshøve mellom grannar av 19.06.1961	Opptre på vegne av kommunen som grunneier i naboforhold.
Naturmangfoldloven	Lov om forvaltning av naturens mangfold av 19.06.2009	§7 (prinsipper for offentlig beslutningstaking §8-12) § 8 (kunnskapsgrunnlaget) § 9 (før-var-prinsippet) § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) § 11 (kostnadene ved miljøforingelse skal bæres av tiltakshaver) § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) Kommunens myndighet etter loven forøvrig med unntak av §18 som er delegert viltneimnda.
NAV loven	Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen av 16.06.2006 nr.	§8 Gjensidig bistand mellom Arbeids- og velferdsetaten og sosialtjenesten. §13 Felles lokale kontorer. §14 Samarbeid og oppgavedeling. §14a Vurdering av behov for bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid §15 Samarbeid med brukeren og individuell plan (§ 15)
Odelsoven	Lov om odelsretten og åseteretten av 28.06.2009	I de tilfeller der kommunen blir involvert

Offentliglova	Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd av 19.05.2006	Vurdere og behandle krav om innsyn (§§ 29-32) Ivareta hensynet til partsoffentlighet i tilsettingsaker.
Opplæringslova	Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa av 17.07.1998	Vedta forskrift om skole- og feriedager (§ 2-2) Gi elever permisjon i inntil 2 uker (§ 2-11) Fatte vedtak om spesialundervisning for elever i grunnskolen § 5-1) Bortvise voksne kursdeltakere (§ 4A-9) Fatte vedtak om spesialundervisning for elever i grunnskolen for voksne § 4A-2) Fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp for barn før opplæringspliktig alder (§§ 5-7) Godkjenne søknad om flytting av elev og om å flytte elev av hensyn til de andre elevene (§ 8-1) Kapittel 9A Elevane sitt skolemiljø
Personopplysningsloven		Ivareta kommunens forpliktelser som arbeidsgiver iht lovens bestemmelser, herunder utpeking av behandlingsansvarlig (§2 nr. 4) og databehandler (§2 nr. 5)

Plan og bygningsloven	Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27.06.2008	• Avgjørelse om at planprogram skal fastsettes for reguleringsplaner (§12-9). Byggesaker: • Godkjenne tiltak som krever søknad og tillatelse (§20-1). • Behandling av søknaden i kommunen (§21-4). • Sluttkontroll og ferdigattest (§21-10). • Frata foretak ansvarsrett og pålegg om retting og utbedring (§23-3) • Gi lokal godkjenning av foretak med manglende formål kompetanse i tiltaksklasse 1 (SAK10 §11-4 6.ledd) Jf PBL §23-3 og §23-8 • Føre tilsyn i byggesaker (§25-1 og 2) • • Tillatelse til tiltak på nabogrunn (§28-3) • Sikring ved gjerde (§28-4) • Orden på og bruk av ubebygd areal (§28-5) • Pålegg om sikring av basseng, brønn og dam (§28-6) • Tvangsmulkt (§29-7b og §32-5) • Overtredelsesgebyr inntil kr. 50.000,- (Kst 84/20) (§29-7c og §32-8) • Pålegg om fjerning av skilt/reklameinnretninger (§30-3) • Gi tillatelse til bruksendring (§31-2) i kurante saker • Pålegg om sikring og istandsetting (§31-3) • Pålegg om riving og forbud mot riving (§31-5) i kurante saker • Tilsyn med eksisterende byggverk og arealer (§31-7) • Pålegg om retting og stans av arbeider (§32-3 og 4) • Undersøkelse på fast eiendom og oppmåling (§33-2) Kurante søknader om skilting i tråd med bestemmelsene i reguleringsplanene for Hov Sentrum 2014 (§7), og Hovlandsvegen 2022 (pkt. 2.11) delegeres til rådmannen. Dispensasjoner fra bestemmelsene omfattes ikke av dette. Delingssaker: • Kurante delingssaker etter § 20 –1 bokstav m og § 26-1 • Dispensasjonsvedtak (§ 19-2) av: Kurante delingssaker etter § 20-1 bokstav m som krever dispensasjon på grunn av at delingen medfører endring av arealformål eller ligger innenfor delingsforbudet til veg og vassdrag, jf. Kommuneplanens retningslinjer for dispensasjonspraksis. (I noen enkelttilfeller kan dispensasjon gis også utover beskrevet dispensasjonspraksis når det er rimelig grunn til å tro at tillatelse uansett vil bli gitt. Eksempelvis fradeling av festetomter i strandsona)

Plan- og bygningsloven (forts)		• Kurante søkepliktige tiltak etter § 20-1 og 20-4 som ligger i LNF-områder eller innenfor byggegrense til veg og vassdrag, jf. Kommuneplanens retningslinjer for dispensasjonspraksis. (I noen enkelttilfeller kan dispensasjon gis også utover beskrevet dispensasjonspraksis når det er rimelig grunn til å tro at tillatelse uansett vil bli gitt) • Mindre tiltak på bebygde tomter i LNF-område eller innenfor byggegrense til veg og vassdrag. Gjelder tiltak etter § 20-5 som likevel ikke kan unntas søknadsplikt når det ikke samsvarer med plan. (Samme praksis som i overstående punkt) • Kurante dispensasjoner fra bestemmelser og arealformål i kommuneplan og reguleringsplaner. Det vil ofte være enklere å gi dispensasjoner fra reguleringsplaner eldre enn 2008.
Privatskoleloven	Lov om private skolar med rett til statstilskott av 04.07.2003	Gjennomføre helsetjeneste (§ 3-8)
Psykisk Helsevern	Lov om psykisk helsevern av 2 juli 2009, nr. 62	Kommunens myndigheter etter loven, herunder varslings- og bistandsplikt for offentlig myndighet
Samferdselsloven	Lov om samferdsel av 04.06.1976 nr. 63.	Avgi uttalelse på vegne av kommunen i alle løyvesaker, unntatt saker om kollektivtransport
Serveringsloven	Lov om serveringsvirksomhet av 13.06.1997	Innvilge serveringsbevilling. jfr § 3. Når særlige grunner foreligger, gjøre unntak fra åpningstidsbestemmelsene for det enkelte serveringssted jfr. § 15, 3. ledd. Ved enkeltstående anledninger gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere jfr. § 15, 4 ledd. Suspendere bevilling eller stenge serveringssted jfr. § 18 Tilbakekalle bevilling § 19.

Skogbruksloven	Lov om skogbruk av 27.05.2005	Kommunens myndighet etter skogbruksloven med forskrifter delegeres til rådmannen med unntak av evt. innsigelser vedr. vegbygging i skog (§7) og tvangsmulkt etter § 23. Denne myndigheten vil da bl.a. omfatte følgende bestemmelser: • § 5 Skogregistrering og skogbruksplan • § 6 Forebygging og stell av skog • § 7 Vegbygging i skog i kurante saker • § 8 Hogst og måling • § 9 Forebyggende tiltak • § 10 Tiltak etter skade på skog • § 11 Meldeplikt • § 14 Krav om innbetaling skogfond • § 15 Bruk av skogfondet • § 16 Renter av skogfondet • § 19 Tilskudd • § 20 Tilsyn, kontroll og rapportering • § 22 Straff
Smittevernloven	Lov om vern mot smittsomme sykdommer av 05.08.1994	Oppgaver etter lovens § 7-1 (skaffe oversikt over art og omfang, drive opplysningsvirksomhet og gi råd og veiledning om smittsomme sykdommer)
Sosiale tjenester i NAV	Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen av 18.12.2009	• Kap. 2 Ansvar etter loven (krav til forsvarlighet, internkontroll, opplæring, kommunens økonomiske ansvar) • Kap. 3 Generelle oppgaver (informasjon, forebyggende arbeid, samarbeid, boliger til vanskeligstilte, beredskapsplan) • Kap. 4 Individuelle tjenester (råd og veiledning, ytelse av ulike stønadsordninger, bruk av vilkår, refusjonsytelser, midlertidig botilbud, kvalifiseringsprogram/stønad, ulike samordningstiltak) • Kap. 5 Saksbehandlingsbestemmelser
Straffeloven	Alminnelig borgerlig Straffelov av 22.05.1902	Begjære offentlig påtale (§ 79, 5 ledd) og overlate saken til konfliktrådet dersom det anses hensiktsmessig. På kommunens vegne å anmelde tyveri, underslag og skadeverk på kommunal eiendom, samt å krev påtale og erstatning for påført skade. (§ 13),
Tobakkskade-loven	Lov om vern mot tobakkskader av 09.03.1973	Føre tilsyn med at reglene i og i medhold av § 12 overholdes (§ 13)

Tvangsfullbyrdelsesloven	Lov om tvangsfullbyrdelse av 26.06.1992 nr. 86	Myndighet etter loven med forskrifter. Myndighet etter §§ 11-13 (2) og Myndighet etter §§ 11-44 (3). Myndigheten etter forskrifter til lovens § 44, forskrift om forliksråd.
Tvistemålloven	Lov om mekling og rettergang i sivile tvister	
Vann- og kloakkavgiftsloven	Lov om vann- og kloakksavgift av 31.05.1974 nr. 17.	Utøve kommunal myndighet etter vedtatt kommunal forskrift.
Vannressursloven	Lov om vassdrag og grunnvann	Fastsette bredde på kantvegetasjon mot vassdrag, jfr. § 11 fastsatt i kommuneplanens arealdel 2016-2026, bestemmelse §7. Myndigheten i forbindelse med konsesjonssaker for små kraftverk inntil 1 MW etter §64 i vannressursloven som følgende: a. Rådmann delegeres myndighet til pålegg om retting etter §59. b. Rådmann delegeres myndighet til ulovlighetsoppfølging inkl. vedtak om overtredelsesgebyr inntil kr.50.000,- etter §60a. c. Rådmann delegeres myndighetsutøvelsen i forbindelse med saksbehandling og tilsyn med at utbygging er i tråd med konsesjonen.

Veglova	Veglova av 21.06.1963 nr. 23	Gi tillatelse til oppføring av diverse bygg og innretninger etter § 30, jfr byggegrense for kommunal veg (§ 29). Gi påbud om å fjerne eller beskjære trær, busker og annen plantevekst av hensyn til ferdselen eller vegvedlikeholdet § 31. Forvalte bestemmelsene om anleggelse av elektrisk eller annen kraftledning. kraftledning, telegraf- eller telefonledning, vass-, kloakk eller annen ledning eller renne av alle slag, løpestreng, taubane eller privat skinnegang eller feste for ledning med mer, § 32, 1. og 3. ledd Forvalte bestemmelsene om plassering av reklameskilt eller lignende langs kommunale veger § 33. Forvalte bestemmelsene om endring av byggverk langs kommunale veger § 34 Forvalte bestemmelsene om å ta bort byggverk langs kommunale veger § 36. Forvalte bestemmelsene om fjerning eller flytting av eldre byggverk m.m langs kommunale veger mot vederlag § 37 Uttale seg i saker om byggegrense for fylkesveger som er under planlegging § 38. Forvalte bestemmelser om avkjørsel fra offentlig veg § 40. Kreve flytting eller endring, avgrensning eller nekte bruken av avkjørsel fra kommunale veger § 41 Kreve endring, stenging eller flytting av avkjørsler i strid med Veglova på ansvarlig sin kostnad § 42 Forvalte bestemmelsene om avkjørsel, herunder tiltak som må gjøres på grunneiers bekostning for forsvarlig vedlikehold § 43. Forvalte bestemmelsene om gjerdehold langs kommunale veger §§§§ 44, 45, 46 og 47. Forvalte bestemmelsene om grind eller ferist på kommunale veger § 48.

Veglova		Gjøre vedtak om eiendomsinngrep der kommunen har slikt ansvar og der dette skjer i henhold til planer som kommunestyret har gitt sin tilslutning til (§§50-51) Samtykke om bompenger på private veger og fastsetting av størrelsen på avgifter, og tilleggsavgift ved unnlattelse av betaling (§ 56) Forvalte bestemmelsene om å gjøre inngrep i, henlegge diverse materialer eller masser langs eller lede kloakkvann eller dreensvann inn på kommunale veger (§§ 57-58)
Vegtrafikkloven	Lov om vegtrafikk av 18.06.1965	Fullmakt til å treffe trafikkregulerende tiltak innenfor statlige forskriftskrav (§4). Midlertidig forbud eller avgrensing av trafikk på kommunale veger (§ 7.2)
Viltloven	Lov om jakt og fangst av vilt av 29.05.1981 nr. 38	Utstede fellingstillatelse (§ 16)
Voksenopplæringsloven	Lov om voksenopplæring av 19.06.2009 nr. 95	Stille undervisningslokaler til disposisjon (§7)

I andre lover med forskrifter, som er uteglemt, men som ligger til kommunens ansvarsområde er myndighet i ikke prinsipielle saker delegert til kommunedirektøren (rådmannen). Det samme gjelder i forbindelse med lovendringer som anses som kurante.

9.10 KOMMUNEDIREKTØREN/RÅDMANNENS VIDEREDELEGERING AV MYNDIGHET.

Kommunedirektøren/rådmannen kan delegerere sin myndighet dersom kommunestyret ikke har vedtatt delegeringssperre. Ved slik intern delegering er det fortsatt kommunedirektøren/rådmannen som står ansvarlig overfor kommunestyret. Kommunedirektøren/rådmannens videredelegering er regulert i eget reglement som fastsettes av kommunedirektøren/rådmannen.